

INVALIDĪDU LIETU NACIONĀLĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

Nr. 4

2015.gada 16. decembrī

Sēdi vada:

U.Augulis Labklājības ministrs

Padomes locekļi vai to aizvietotāji:

I.Balodis Invalīdu un viņu draugu apvienības „Apeirons” valdes priekšsēdētājs
O.Briedis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) pilnvarojumā, ministra padomnieks
D.Dadzīte Latvijas paralimpiskās komitejas prezidente
A.Ilves Tiesībsarga biroja Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas juriskonsulte
O.Kokāne Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēža padomniece un padomniece kultūras jautājumos
A.Mazapša Resursu centra cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem “Zelda” juriste -pētniece
Dz. Mergupe- Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) pilnvarojumā Izglītības Kutraite departamenta vecākā referente
L. Neiders Ekonomikas ministrijas (EM) Tautsaimniecības struktūrpolitikas departamenta ekonomikas politikas koordinācijas nodaļas vadītāja vietnieks
V.Poriņa Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Elektronisko sakaru un pasta departamenta galvenā speciāliste
S.Sproģe Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes priekšsēdētāja
M.Pužuls Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības darba aizsardzības speciālists
A.Sebre Sabiedrības integrācijas fonda projekta nodaļas vadītāja
E.Vorslovs Latvijas Nedzirdīgo savienības prezidents

Citi dalībnieki:

E.Celmiņa Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore
K. Godiņš VSIA Autotransporta direkcijas valdes priekšsēdētājs
D.Kampenusa Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā referente
A.Lukašenoka Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā referente
V. Ļeonova VSIA Autotransporta direkcijas juridiskās daļas vadītāja
Ž.Ribakova Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta

Nepiedalās:

Latvijas asociācijas „Rūpju bērns” priekšsēdētājs;
Latvijas Invalīdu biedrības priekšsēdētājs;
Sabiedrības pakalpojumu regulēšanas komisijas priekšsēdētājs;
Veselības ministrs;

Protokolē

A.Lukašenoka Labklājības ministrijas Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta vecākā referente

Sēdi sāk plkst. 10.00

Darba kārtībā:

Nr.	Tēma	Ziņotājs / iesaistītie
1.	Grozījumi 2004. gada 29. jūnija MK noteikumos Nr.561 <i>Invalīdu lietu nacionālās padomes nolikums</i>	LM – E.Celmiņa
2.	Informācija par pētījuma “Par starptautisko praksi personām ar invaliditāti atbalstu” virzības procesu	LM – E.Celmiņa
3.	Kvalitātes prasības sabiedriskā transporta pakalpojumos ES un LR normatīvo aktu kontekstā	ATD - Vizma Ļeonova, VSIA „Autotransporta direkcija” Juridiskās daļas vadītāja.
4.	Jaunie atbalsta pasākumi personām ar invaliditāti (ESF struktūrfondu ietvaros)	LM – E.Celmiņa
5.	Dažādi (nākamā gada darba plāns u.c.)	LM – E.Celmiņa

1.jautājums**Grozījumi 2004. gada 29. jūnija MK noteikumos Nr.561 Invalīdu lietu nacionālās padomes nolikums**

Ziņotājs: Elīna Celmiņa, LM Sociālo iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

E.Celmiņa sniedz informāciju, ka sākotnēji Invalīdu lietu nacionālās padomes (turpmāk – ILNP) nolikuma grozījuma mērķis bija papildināt ILNP funkcijas, proti, noteikt ILNP kā uzraugošo institūciju Eiropas struktūrfondu (turpmāk – ESF) pētījuma „Par starptautisko praksi personām ar invaliditāti atbalstu” īstenošanu. Noteikumu projekts tika izsludināts valsts sekretāru sanāsmē š.g. 5. novembrī (VSS-1178). Noteikumu projekta saskaņošanas laikā Tieslietu ministrija izteica iebildumu, ka ILNP nolikumu nav nepieciešams papildināt ar punktu par to, ka ILNP tiek deleģēta ESF pētījumam uzraudzības funkcija, jo šī funkcija jau ir atrunāta 2015.gada 7.jūlija Ministru kabineta noteikumiem Nr.386 „Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 9.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijā esošām personām" 9.2.1.2.pasākuma "Iekļaujoša darba tirgus un nabadzības risku pētījumi un monitorings" īstenošanas noteikumi” 22. punktā, līdz ar to jau paredzot ILNP atbildību projekta uzraudzībā. Līdz ar to ILNP nolikums netiks papildināts ar šo funkciju. E.Celmiņa vērs dalībnieku uzmanību, ka nākamā gada darba plānā katrā no ILNP sēdēm tiks prezentēta pētījuma izstrādes gaita un sasniegtie rezultāti, kā arī nodrošināta iespēja dalībniekiem izteikties par prezentēto materiālu, izteikt iebildumus un ieteikumus.

Tā kā ILNP nolikums šobrīd ir atvērts grozījumiem, tad tiek rosināts pārskatīt ILNP sastāvu. Informē par ILNP sēžu apmeklētību pēdējo trīs gadu laikā. Daļa ILNP locekļu sēdes ir apmeklējušas ļoti neregulāri, daži 2015. gadā nav apmeklējuši nevienu sēdi. Jautājums ir par Latvijas invalīdu biedrību, Sabiedrības integrācijas fonda dalību ILNP sastāvā, kā arī par jaunu sociālo partneru iekļaušanu ILNP sastāvā, kā, piemēram, Latvijas darba devēju konfederācijas pārstāvjus. E.Celmiņa aicina dalībniekiem izteikt savu viedokli par ILNP sastāvu.

M.Pužulis izsaka vēlmi Latvijas Brīvo arodbiedrību pārstāvim palikt ILNP sastāvā. Jautājums par pārstāvošās personas deleģēšanu.

D.Dadzīte izsaka vēlmi Latvijas paraolimpiskajai komitejai palikt ILNP sastāvā. Arī rosina pārskatīt dalībniekus/personas, kas piedalās no organizācijas. Izsaka viedokli par Latvijas invalīdu biedrību – biedrībai ir vairāki reģionālie partneri, kuri labprāt apmeklētu un ņemtu dalību ILNP sēdēs. Aicina uzrunāt reģionālās apvienības, jo ļoti iespējams, ka viņi par šo sēžu norisi nemaz nav informēti.

A.Sebre pauž viedokli, ka Sociālas integrācijas fonds labprāt turpinātu dalību ILNP sastāvā ar nosacījumu, ka sēdēs var piedalīties deleģētie pārstāvji. Informē, ka šobrīd tiek veikti vairāki pētījumi, kuros tiek skatīta arī personu ar invaliditāti un personu ar speciālām vajadzībām intereses un vajadzības, tādēļ nākamajās sēdēs labprāt ierastos un informētu pārējos ILNP locekļus par panāktajiem rezultātiem.

D.Dadzīte rosina uzrunāt arī Latvijas bērnu un jauniešu sporta federācijas pārstāvi Aiju Kļaviņu par dalību ILNP, jo uzskata, ka A. Kļaviņa ar savām zināšanām par bērniem un jauniešiem (t.sk., ar speciālām vajadzībām) dos būtisku pienesumu lēmumu pieņemšanas procesā.

I.Balodis rosina uzrunāt biedrības Kustība par neatkarīgu dzīvi un Cerību spārni.

U. Augulis uzsver, ka 2016. gada janvāra ietvaros ILNP sastāva jautājums ir jāprecizē un jāveic attiecīgi grozījumu ILNP nolikumā. Saskaņošana tiks veikta rakstveidā, proti, e-pasta procesā.

Nolemj:

Pieņemt sniegto informāciju zināšanai.

2.jautājums

Informācija par pētījuma “Par starptautisko praksi personām ar invaliditāti atbalstu” virzības procesu

Ziņotājs: Elīna Celmiņa, LM Sociālo iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

E.Celmiņa informē, ka septembra sākumā nevalstiskās organizācijas (Sustento, Apeirons) un IZM pārstāvji tikai aicināti uz tikšanos, lai apspriestu iekļaujamās prasības pētījuma tehniskajā specifikācijā (TS). Tika nolemts iekļaut 6 pētāmās valstis –Latvija, Lietuva, Igaunija, Somija, Polija, Čehija – savstarpēji efektīvi salīdzināmas valstis, ar līdzīgām sistēmām: Lietuva un Igaunija – kaimiņvalstis, Polija un Čehija

pētāmas kvotu jautājumā, Somija – izglītības jautājumā. Oktobra vidū TS tika nosūtīta ILNP locekļiem izskatīšanai. Atgriezenisko saiti saņēmām no IZM, VARAM, Latvijas Nedzirdīgo savienības. Iespēju robežās ieteikumi un iebildumi tika ņemti vērā. Šobrīd norit darbs pie TS saskaņošanas ar juristiem. Gada sākumā plānots izsludināt iepirkumu. Nākamā gada laikā katrā ILNP sēdē tiks pārrunāta pētījuma virzības gaita, prezentēti pētījuma nodevumi.

Nolemj:

Izsūtīt tehniskās specifikācijas pēdējo redakciju ILNP locekļiem.

3.jautājums

Kvalitātes prasības sabiedriskā transporta pakalpojumos ES un LR normatīvo aktu kontekstā

Ziņotājs: Vizma Ļeņova VSIA Autotransporta direkcijas juridiskās daļas vadītāja un Kristiāns Godiņš VSIA Autotransporta direkcijas valdes priekšsēdētājs

Vizma Ļeņova informē, ka kvalitātes prasības ietver pieejamību, drošību, mūsdienīgumu un komfortu. Latvijā šos kritērijus attiecina ne tikai uz autobusiem, bet uz visiem sabiedriskā transporta veidiem. Pieejamība: Latvijas maršruti ir salīdzinoši īsi, savukārt regula *Par autobusu pasažieru tiesībām (Nr.181/2011)* ir attiecināma uz tiem maršrutiem, kuru garums pārsniedz 250 km – tie Latvijā ir četri maršruti. Salīdzinot ar Lietuvu un Igauniju, Latvijā ir zemākās sabiedriskā transporta izmantošanas maksas. Tas ir saglabāts jau vairākus gadus un plānots tās uzturēt arī nākotnē. Pilsētas maršrutos starp pieturvietām ir ne vairāk kā 600m, nodrošinot ērtu pārvietošanos. Ārpus pilsētas – 2km. Drošība: vidējais autobusa vecums 10.2 gadi. No 2016. gada 1. janvāra noteikta norma, ka starppilsētu maršrutu autobusu vecums nedrīkst pārsniegt 9 gadus, vietējās nozīmes maršrutos – 19 gadus. Regulāras tehniskās apkopes. Komforts: ar ārējo normatīvo aktu ir noteikts, ka transportlīdzekļiem jābūt tīriem un kārtīgiem. Tīra ne retāk kā vienu reizi dienā. Autobusos ir vai nu vizuālās, vai audiālās norādes par pieturvietām. Autobusos obligāta prasība ir klimata kontrole. Mūsdienīgums: jaunu transportlīdzekļu iegāde, Wifi nodrošinājums, biļešu elektroniskā iegāde.

Pat tad, ja sabiedrisko transportu apgādā ar visu mūsdienīgāko, t.sk., transportlīdzekļa tehnisko pieejamību, problēmas rada nesakārtotā infrastruktūra – pieturu augstums attiecībā pret transportlīdzekli nav salāgots, ceļu platums utt.

Plānoti vairāki pasākumi: katrā pieturā nomainīt kustību sarakstus, norādot, kuri transportlīdzekļi pielāgoti personām ar invaliditāti. Šī informācija būs pieejama arī Autotransporta direkcijas un 1188.lv mājas lapās. Attīstīt sabiedriskā transporta pēc pieprasījuma pakalpojumu, nodrošinot efektīvāku cilvēku pārvietošanos.

Kristiāns Godiņš skaidro, ja Latvija pildītu tikai regulā noteikto, tas tiktu attiecināma tikai uz autobusiem. Šobrīd šīs regulas punkti tiek pielāgoti arī citiem sabiedriskajiem transportiem. Plānotas vairākas aktivitātes, kas uzlabos informācijas nodošanu pasažieriem, kā arī uzlabos pieejamību. Būtisks jautājums ir salāgot transportu pieejamību ar infrastruktūras pieejamību. Sniedz informāciju par grozījumiem Ministru kabineta 2015. gada 31. marta noteikumiem Nr.153 «Noteikumi par

pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos». 2016. gads būs pārejas periods maksājumu karšu ieviešanā. Ar 2017.gada 1.janvāri attiecīgajām personām paredzēts norēķināties sabiedriskajā transportlīdzeklī tikai ar norēķinu līdzekli – sīkmaksājuma kartēm. Ir vairāki risināmi jautājumi saistībā ar jaunās sistēmas ieviešanu. Ļoti būtiski ir laicīgi un izsmelīgi informēt sabiedrību par gaidāmajām izmaiņām un darbībām, kuras jāveic, lai šādu norēķinu karti iegūtu.

I.Balodis atzīmē, ka ir notikusi tikšanās ar invaliditātes jomas nevalstiskajām organizācijām, kuras laikā Autotransporta direkcija sniedza informāciju par jauno pasažieru uzskaites sistēmas kārtību sabiedriskajā transportā. Tomēr uzsver, ka nevalstiskās organizācijas (t.sk., personas ar invaliditāti) nejutās pietiekami informētas un nezina, kā un kad jārikojas, lai sāktu lietot jauno maksājumu sistēmu sabiedriskajā transportā. Norāda uz vairākiem jautājumiem, kas personām ar invaliditāti ir svarīgi – karšu saņemšana, nokļūšana līdz kredītiestādēm, vienas vai vairāku karšu nepieciešamība, neziņa, kur saņemt informāciju.

Nolemj:

Sagatavot ILNP viedokli izsūtīšanai iesaistītajām pusēm saistībā ar jauno pasažieru uzskaites sistēmu sabiedriskajā transportā personām ar invaliditāti.

4.jautājums

Jaunie atbalsta pasākumi personām ar invaliditāti (ESF struktūrfondu ietvaros)
Ziņotājs: Elīna Celmiņa, Labklājības ministrija, Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

E.Celmiņa sniedz prezentāciju un informāciju par ESF projektu paredzētajiem pasākumiem. Pasākumi mērķēti uz sabiedrībā balstītu pakalpojumu attīstīšanu, pakalpojumu nodrošināšanu maksimāli tuvu dzīvesvietai, atbalsta sniegšanu vecākiem, kuriem ir bērni ar invaliditāti, atbalsts bērniem ar invaliditāti izglītības iestādēs tehnisko palīglīdzekļu nodrošināšanā u.c. pakalpojumi. Nākamajā gadā kādā no ILNP sēdēm plānots sniegt informāciju par pasākumu īstenošanu.

Nolemj:

Pieņemt sniegto informāciju zināšanai.

5.jautājums

Dažādi

Ziņotājs: Elīna Celmiņa, Labklājības ministrija, Sociālās iekļaušanas un sociālā darba politikas departamenta direktore

U.Augulis rosina pārrunāt nākamajā gadā iekļaujamos jautājumus ILNP darba plānā.

2016. gada darba plānā tiks iekļauti divi punkti no 2015. gada darba plāna, kuri netika izskatīti – proti, paraolimpiskais sports un veselības pārbaude personām ar invaliditāti, kārtējot autovadītāja apliecību. ILNP locekļi ierosina iekļaut šādus jautājumus:

- Informācija par pētījuma “Par starptautisko praksi personām ar invaliditāti atbalstu” virzības procesu;
- ESF projektu virzība;
- VARAM sniegtā informācija par interneta mājaslapu pielāgošanu;
- Informācija par Sabiedrības integrācijas fonda realizētajiem projektiem/pētījumiem invaliditātes jomā;
- Uzrunāt Veselības ministrijas pārstāvjus sniegt informāciju par procesiem medicīniskās rehabilitācijas kontekstā;
- Ceļu Būvnormatīvi – pieturvietu pieejamība.

Nolemj:

Līdz 2016. gada 22. janvārim ILNP locekļiem sniegt priekšlikumus 2016. gada darba plānam. Līdz 2016. gada 29. janvārim sagatavot ILNP 2016. gada darba plānu.

Pielikumā:

- 1) VSIA Autotransporta direkcijas prezentācija „Kvalitātes prasības sabiedriskā transporta pakalpojumos”;
- 2) Labklājības ministrijas prezentācija „ES struktūrfondu pasākumi invaliditātes jomā”.

Sēdi slēdz: plkst. 11.40

Invalīdu lietu nacionālās padomes
priekšsēdētājs,
labklājības ministrs

U.Augulis